

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wttlich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlönyének

V-ik évfolyam második felére.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 forint. Évnegyed-re 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Legujabb.

A belügyminiszteriumban erélyesen dolgoznak ama törvényjavaslatokon, melyek az országgyűlés megnyitásával fognak előterjesztetni. A vármegyék kikerekítéséről szóló tvjavaslat, mint a „R.“ értesül, Nehrebeczky miniszter tanácsos szerkesztése alatt, közel áll befejezéséhez; míg a választási törvényjavaslatra az összes előmunkálatok már elkészültek, és csak a szövegezés munkája van hátra, melyre a miniszter — a „Reform“ szerint — Horváth Lajos miskolci képviselőt kérte föl.

M.-Vásárhelytt, 1873. aug. 2.

K. A. A különféle szaktudományok közt van egy, mely az embernek egész életét nemcsak igénybe veszi, hanem a telfogás számára is bizonyos ha-

TÁRCZA.

Az országos fegyencz-segélyző egyletről.

Van egy tényező, mely a fogságbüntetés legkitűnőbb eredményét is megsemmisíti: a nép előítélete, bizalmatlansága, mely fegyveresen rohan a szabadonbocsátottira, midőn az a béke zászlóját lobogtatja; mely a börtön sirjából alig kimenekült fegyenczet ismét visszaüzi a gonosztevők sorába. Csoda-e, hogy a szabadonbocsátott fegyencz, ki fogsága alatt, bár a házrend s a felügyelők vas uralmának kitéve, de régi barátai s pályatársainak körébe anyagi gondoktól ment, nyugalmas és szabályos életet élt, hogy ez, miután a munka többletének fejében nyert csekély pénzösszeg elfogyott s ő kezét nem talál, mely őt előéletének mocsarából való kimenekülési törekvéseinél emberszeretőleg segitené, végre, hajlék s kenyér nélkül, az éhtől gyötörve, embertársaitól kitaszítva, a mocsárba visszaesik; hogy előbbi büntétszolgálatának csábításainak engedve, ismét hadi lábra áll a társadalom ellen, mely őt minden becsületes szándékainak daczára visszatüzte sánczaitól s így a visszaesők seregét nagyobbitja, *) A mint az erdőbe kiabálsz, úgy hangzik vissza.

*) „Minden ország fegyőzhivatalnokai velünk egyetérteni fognak, ha kimondjuk, miszerint a bűnbetűzöttek száma sokkal kisebb volna, ha a fegyenczet szabadságba visszatérésénél minden oldalról kegyetlenség s előítélet nemfogadná“ (Krell Sándor a Zwick. gyűnt. 1867. jel.) „Ha a társadalom a szabadonbocsátott fegyenc-

zátározott alakba hozza és ezáltal azt, ki vele foglalkozik, arra kényszeríti, hogy az emberek és viszonyok felett behatódobban gondolkozzék, mint bárki más és azok iránt határozott nezetét formáljon magának. Ez a jogtudomány.

A jognak azon nagy hatalma van, hogy kényszeríti a vele foglalkozót, gondolkozni azon dolgok természete és lényege felett, melyek számára a jog érvényes. Régi idők óta ebben feküdt a jognak elutasíthatlan fontossága és ennél fogva régóta úgy van, hogy mindazok, kik mélyebben akartak behatni az emberi életviszonyok természetébe, a jogot és annak tanulmányát vették kiindulási pontjukul, és a joghoz, s annak tanulmányához tértek vissza.

A jog és annak kérdéseihez csatlakozott kezdettől fogva az állam és annak szervezete, a forgalom és annak tartalma iránti vizsgálódás; a jogban és a jog fejlődésében központosul a közélet minden újabb alakulása; a jog minden emberi viszonyoknak, intézményeknek és érdekeknek alaki kezdete és alaki befejezése.

A mi így általánosságban áll, az a részletekre nézve is érvényes. A jog nemcsak abstract valami, mi az emberek közt rendet tart, hanem a jog minden emberi életviszonyhoz és minden emberi intézményhez hozzásimul.

A jognak magas functiója abban áll, hogy minden ily tüneménynek határozott alakot ad és minden dolgot, a mint a forgalomba lép, határozottan formuláz. A technica és egyéb szaktudományok a dolgot önmaguk számára készítik, a jog azonban azt ragadja meg, azokat a hol mások számára jönnek létre. Innen azon tünemény, hogy oly sok az életviszonyok különféleségének megfelelő tere van a jognak: létezik tulajdon,

zálog-, egyesületi-, községi-, kereskedelmi- -váltó jog, stb.

Ezen önálló részei a jognak azonban nemcsak külsőleg függnek össze. Tárgyuk különfélesége daczára tartalmuk mindig azonos, folyton nem tesznek egyebet, mint ugyanazon észme alkalmazását létesítik, és mindannyit ugyanazon elv tartja össze.

Ha azonban a jeleni jogfejlődést vesszük, s azt gyakorlati életünk valódi szükségleteivel összevetjük, akkor nem lehet tagadnunk, hogy oly állapotban vagyunk, mely hosszabb időre, fenn nem tartható.

Teljes jogosultsága volt annak, hogy a mult században még a jogi tudományok súlypontja a római jogban feküdt. De azóta oly hosszú sora támadt az új és hatalmas életviszonyoknak, hogy mi jelenleg azzal, a mi előbbi időkben elégségesnek tűnt fel, a jelen és jövő számára nem elégedhetünk meg.

Hol volt azelőtt a szabad ipar, az egyleti ügy, a részvények, az új község és száz más tárgy, a mely jelenleg az ember mindennapi életét betölti?

A codificatio még Európa legműveltebb államaiiban is e század elején nemcsak nem merített ki, sőt az ma sem tekinthető még befejezettnek. Az ausztriai, francia- és porosz codexeken kívül a polgár jogi codificatio sehol sem nyert még magas lendületet s a legtöbb német államban csak előleges kísérleteknél maradt. A büntető codificatio maga is csak 1840 körül nyert nagyobb lendületet. A polgárjogi törvénykezés szervezete szintén a jövő törvényhozások feladata.

Az azonban, hogy az európai nyugati államok a codificatio terén már régebben működnek,

Pfister „Nevezetes fenytőesetek“ cz. munkájában így nyilatkozik egy gonosztevő; „A nagy urak maguk okai annak, hogy nekünk lopnunk kell. Tűrni nem tűrnek s élni mégis akarunk. S ne felejtjük, mit minden állambölcsész elismer, hogy t. i. a társadalom keletkezési okainak főkutfeje a társalkodási ösztön. Mi marad egyéb hátra a szabadonbocsátottnak, ki magát minden becsülettől vadállatként kerülve látja, mint azoknak karjaiba vetni magát, kiknél barátságos fogadást, részvétet, támogatást s neki leginkább megfelelő jellemeket talál. Amerikában, hol a fegyencz szabadonbocsátása után igen könnyen kap munkát. **) a visszaesők arányszáma csekély.

czet nem foglalkodtatja úgy, mint a szabad munkást s nem akar a felvenni tartózkodás nélkül, úgy azon nehézség soha nem fog megszűnni, a fegyenczet, ki nagy fáradsággal és sok költséggel javítottatott, a jónak útján megtartani, ha a fegyintézetet elhagyta“ Croft on Reformintervezetében.“)

„A ki csak némi tapasztalást gyűjtött a szabadonbocsátottak ápolásában, az tudja, mily nehézségekkel kell küzdeni mindig, ha munkát akarnak nekik szerezni, az tudja azt is, maguknak a szabadonbocsátottaknak, mily erkölcsi jellemzősége szükséges, ha a szabadságban minden oldalról rájuk rontó kísértéseknek sikerrel ellenállani s minden közösséget régi büntétszolgálati feloldani; akarnak“ (Rajnai-Veszthali fegyencztársaság promemoriája.)

„Ha a fegyintézetben fáradsággal istenfélően s akaraterőn nyert eredmény elveszve ne legyen, mindenütt kell kezekre s szívekre találni, melyek készek a szabadonbocsátottakat szóval s tettel segíteni“ stb. (D'Alinge. A Zwick. fegyint. igazg.)

**) Minden ki szívesen s tartózkodás nélkül veszi fel a szabadonbocsátottat házába s kenyerebe s ritkán volt ok, azt megbánni“ (Neumann Északamerikai, népsőge és institutiói.)

A szabadonbocsátott fegyenczet minden lépésén fogadó megvetésnek két főforrása van. Először azon körülmény, hogy a nagy közönség nem bizik a büntetésvégrehajítás javító befolyásába — „s a mi a szabadonbocsátott elleni bizalmatlanságot illeti, úgy világos, hogy azt addig nem lehet megszüntetni, míg a közönség nem bizik a büntetés végrehajításba,“ mondja Bruun F. a fegyenczmunka végrehajításáról szóló munkájában. — Másodszor a büszkeség, melyet az, ki a lételérti harcban becsületesen küzd s kitart, érez, midőn szomszédját a harctérről gyáván elfutni látja.

A nép nem bizik a fogságbüntetés erkölcsjavító eredményében; a nép azt hiszi, hogy a szabadonbocsátott fegyencz lelkülete gonoszabb, mint a fogságba jövetel előtt volt. Ez nem előítélet, ez folytonos tapasztalatainak következménye. Ragadjuk ki magunkat e téren is a farniente karjaiból. Az emberszeretet aerája szétszúzta a középkori kegyetlenség sötét földalatti emlékeit; minálunk is detronisáltattak a mult kinövéseiből ránk maradt rendszerek; de a gyakorlatot még nem hatották keresztül a humanismus sugarai. Küldjön ki a kormány mielőbb egy több szakfőről álló bizottságot, melynek feladata legyen tanulmányozni az európai államok büntetésvégrehajítási rendszereit, fogházjavítási törekvéseik eredményét s ezen tanulmányok alapján egy rendszeres, alapos tervet kidolgozni fegyőzhügyünk gyökeres újjászervezése iránt. (Vége köv.)

s nálunk hasonlíthatatlanul előbbre vannak, csak előnyünkre, szolgálhat az, hogy az oly nagy mérvben előhaladt, s oly nagy tudományjal kifejlesztett európai s amerikai codificatio közepette kezdünk a munkához, épen nem nehézség, sőt inkább könnyebbség.

Nem szükséges bővebben fejtegetni, mily nehézségekkel kellett küzdeni azon államoknak, melyek ezelőtt fogtak a codificatio nagy munkájához, kik tehát e téren uttorók voltak — akkor, midőn a jogtudomány még nem állott a kifejlődés oly magas fokán, midőn a tapasztalati adatok még oly ritkák voltak, midőn a törvényalkotási nyelvészet is még kevéssé volt kifejlődve.

Most azonban a codificatio vonatkozólag, a tudomány roppant tára áll rendelkezésünkre; különösen a német tudósok és jogászoknak nagybecsű művei állanak rendelkezésünkre: évtizedek tapasztalatai, telve a legérdekesebb tanulságokkal — állanak előttünk.

Ennyi forrás és segédeszköz mellett tehát szó sem lehet nagy nehézségekről.

Csak az szükséges, hogy legyenek embe-reink, kik azon dús forrásokat felhasználni képesek; s az, hogy kormányunk kiszemelni tudja azokat, kikre ily munkálatok bízhatók.

Jogi rovat.

Az osztrák büntető perrendtartás 156. a) pontja — miszerint a vizsgáló bíró köteles a vizsgálati fogságot fogvatartatni, ha a vádlott ellen azon esetben, ha oly büntetett forog fenn, melyre a törvény legalább is öt évi börtönbüntetést szab ki — módosítandó lenne tulszigoru volta miatt addig is: míg rendes büntető codexszel és perrendtartással a törvényhozás megajándékozna.

Ez indítvány még 1871. évi május 25-én lett egyleti tag Csongvai Károly által a III-ik szakosztályhoz előterjesztve, mely ugy a szak-, mint nagygyűlésben élénken foglalkoztatta egyetünk tagjait.

Azóta ide s tova két évnél több idő telt el, a többség elveteite annak idejében ez indítványt; most azonban midőn egyebek közt, büntetőtörvényünk codificatioja is napirenden van, s egy korszerű büntető eljárás hozatala csaknem a közeli jövő reményei közé tartozik, közreadjuk a szerzője által annak indoklására felhozott elveket s őszintén óhajtuk, hogy azok büntető perrendtartásunk legfontosabb a vizsgálati fogságot tartalmazó részénél kellő méltánylatban részesüljenek.

Annyival inkább, mivel a rendes vizsgálati fogság föltételes eltörlését objectiv szempontból kiindulva érvelte az indítványban — és érvelése az 1848 előtti büntető eljárásunk szellemével látszik összhangzásban lenni Verbőczy I. R. 9 cizme értelmében. A bünt. prt. 156. §. a) pontja egymagában önálló czikk, mely föltétlenül szabja meg, miként azon gyanusított egyén ellen, kit kihallgatása után is valamely büntényre vagy vétségére vonatkozó gyanu terhel, a tulajdonképp vizsgálati fogság bevezethető, ha oly büntény áll kérdés alatt, melyre a törvény legalább öt évi börtönbüntetést mér ki. Kit terhel a gyanu? azt, kire egyetlen jogos gyanuok nehezkedik a b. prt. 142. §. szerint — még azon esetben is, ha az csak egy tanu eskü alatti vallomása által igazoltatik, a b. prt. 144. cikke értelmében.

A gyanuok nagy részben elősorolvák a b. prt. 138. §., 139. §.- 140. §.-ban. — Ezen gyanuok között vannak olyak, melyek nagyon általános jelleggel bírnak, p. o., ha valakin egy tanu oly öltözkéket látott, milyenben a tettes volt öltözve a büntény elkövetésekor... hány ember hord hasonló öltözkéket? vagy hányszor megtörténnek az, hogy a tettes a büntény elkövetésekor ép azért ölti magára más ruháját, hogy az öt nyomban kiseríthető figyelmet tévütra vezesse? A példák még feltűnőbben illusztrálják azon anomaliákat, melyek az egyetlen jogos gyanuok alapján bevezetett személyes vizsgálati fogság föltétlen alkalmazásából szármának az öt évi börtönbüntetéssel sújtott büntényekre vonatkozólag is.

Megtörténhetik, hogy azon egyén, ki egész életében kötelmeit hiven teljesítette az állam és egyesek irányában — szorgalma, munkássága által vagyont szerzett, családot alapított — mely kötelek szorosan fűzik édes szülőföldjéhez — ki ugy szóval szeplőtelen jellemű, s kire méltán ráillenek Horac ama szavai: „Integ-er vitae, s ceterisque purus — ezen egyén ép akkor megy el egy kazzal szalma mellett, midőn az lángbaborul, — a gyújtó

azonban senki által észre nem vétetve, már elszaladt — azon egyén már vizsgálati fogságba vétessék-e? minthogy a b. prt. 138. §. 7-ik pont első tétele szerint azon tény-körülmény jogos gyanuokot képez ellene, melyre a b. prt. 156. §. a) pontja föltétlenül szabja ki a vizsgálati fogságot.

Megtörténhetik, hogy ugyanazon tiszta jellemű egyén laktelkére egy véres tört dobott be a gyilkos, melylyel áldozatát leszúrta azon laktelek előtt, — s a törnek ot-tani megtalálása okából már a vizsgálati fogság vezettes-sék-e be ellene az idézett törvenyzikkek alkalmazása szerint?

Folyvást a feddhetetlen előéletű embert képzelve, a vizsgálati fogság föltétlen alkalmazása szintén visszataszítónak tűnik fel azon nagyobb mérvű büntények vizsgálatával is, melyekben vádlott tettét bevallotta: p. o. a tolvaj éjjel belopodzik valaki laktelkére — ez azt észre vevé, védő eszközt veszen kezébe — azzal kilép szobájából a tolvaj elűzése vagy megfogása végett, — de ez az önmegadás helyett a lakóra tör — a lakó személyét, vagy onát védvén, merte a tolvajra sulyt, mire az meghal. Ezen tényállást feljelenti a bíróságnak, s bevallja a lakó... mi az eredménye? az, hogy emberölés cizme a b. prt. 156. §. a) p. szerint vizsgálati fogságba vétetik, míg az ügyben érdemleges határozat hozatik.

Igy szintén egy 16 éves fiu — ki a tanodában a szép írásban és rajzolásban kitűnő — játszóság, vagy kevés haszonlesésből, mivel szükségéi fedezésére atyjától elég pénzt nem kapott — kézzel rajzolni néhány darab 10 kros vagy 1 frtos bankjegyet meglehetősen tökélylyel, — rajta éretik — a vizsgálat kezdetén tüstént őszinte bevallást teszen, minek eredménye megint az, — hogy a b. prt. 156. §. a) pontja értelmében vizsgálati fogságba vétetik.

(Folyt. köv.)

Vidék.

Az Olt mentéről, jul. 23.

(Folyt. és vége.)

Hogy más módom nem lehet segíteni a bajon, bizonyítja azon körülmény is, hogy az ujejházi albiró Csiki és egy szász községhez egy erkölcsi és vagyoni bizonyítványnak hivatalos beszerzéséért német nyelven szerkesztett keresvényt intézett — másként választ nem kap — valjon róla mondható-e, hogy germánizálta? illetőleg a magyarnyelvet szányszándékosan mellőzi?

Ez még hagyján! De tessék egy kicsit a kir. földön lévő kir. törvényszékeket és kir. járásbíróságokat rendre megnézni és megvizsgálni, hogy vajjon hány azon kir. bíró vagy albiró, a ki a magyar nyelvet hivatalos nyelvvül nem használja nem csak községekkel, hanem a társ hivatalokkal szemben se. Ha érdemes volt kir. bíró megbüntetésre, roszalásra a hivatalos nyelvnek mellőzése miatt, akkor tessék egy kissé a szász atyafiakat is ránczbaszedni, és ha egy egy román bíró a román nyelvnek olykor használatáért dáko-románistának kereszteltetik, a szász atyafiak pedig a magyarok háta mögött szitják a román bírák ellen, csak hogy ők a szász atyafiak a zsíros koncot felfalhassák, uőha az üldözött román bíró tán nagyobb magyar hazafi, mintakármelyik szász bíró, mely hazafiságát megmutassa nem sak a magyar nyelvnek törvényes alkalmaztatásával, hanem ezen nyelvnek mások általi tiszteletbentartására szorításával a magyar kormánynek tetteges támogatásában és az igazságszolgáltatásnak pontos és sürgős elintézésében; akkor a Thémis komponával mérlegelve az igazságot a m. kir. táblai fegyelmi bíróság azon szász bírákra is vessen egy pillantást, a kik arról nem akarnak tudni, hogy magyar államban vannak, m. kir. hivataloknál alkalmazva, hanem azt képzelni magukban, hogy a királyföld szász föld, és mint ilyen a Gross Östreich vagy Gross Preussen, illetőleg Goross Deutschland nagy birodalmaknak kiegészítő része, a melynek területén levő törvényszékeknél és járásbíróságoknál a német Hermánnak nyelvét hivatalos nyelvvül is használhatják; és ezen nyelv csak amugy diszeleg az irományjegyzékben és naplóban a magyar nyomtatványu czim alatt, az ellátási ivernek hivatalos szerkesztésében, sőt még a keresvényekben is, mintha nem is élne a magyar állam, se magyar törvény, se a m. kir. tábla, fegyelmi bíróság! Heidendorf a medgyesi kir. járásbíró német nyelven intézi a hivatalos keresvényeket és válszokat a társbíróságokhoz, azzal nem is törődve, hogy magyar keresvények megelőzték a kérdéses válaszokat és még senki se vette fegyelmi vizsgálat alá; az ujejházi m. kir. járásbíró is megpróbálta volt a minapokban a szerencsét a német nyelven szerkesztett keresvények-

kel, de felsült egy erélyes román albirónak erélyes fellépése folytán.

A bírói állomásuk betöltése az elnöktől s nem az igazságügyminisztertől függ; az elnök szabja a miniszternek a három minta személyt és így aztán nem csuda hogy olyan kineveztetik, a ki a magyar nyelvvel nem igen törődik. Hogy aztán mi román bírák a szász elnökök útján a ternáriumban soha se jutunk, ez is már oly szent és igaz, mint $2 + 2 = 4$ és így a miszámunkra az ut el van zárva, hogy valamikor, legalább közelebbről előhaladhassunk, ha csak az igazságügyminiszter ur kivételt nem teszen és egy-egy román bíró is a szász atyafiak közé bele nem szorit, hogy egy kissé hűtse meg a szászoknak Gross Deutschlandnak játszóságát, a magyar nyelvnek tiszteletére és alkalmaztatására figyelmeztesse. Mert bizony, ha a miniszter ur ezen kivételt nem alkalmazza, azon ne csudálkozzék, ha a Gross Deutschlandnak fiait a törvényszék tagjaul besorozza és egy oly kis Németországot alakít, mely a magyar alkotmányának és magyar kormányának veszedelmesebb lesz, mint egy rajongó által álmodott légbeli délibábos Dáco-Románia! De bizony azon se csudálkozzék a miniszter ur, ha egy-egy román albiró, vagy más bírói képesített román ember a megsértő mellőzést megsokalja és a magyar hazafiságát így kigunyolva látván, az ellenzéki rajongók táborába átesaphat, mi által a magyar ügynek barátjai a románok közt apasztatnak a helyett, hogy szaporíttassanak. Ezek a tapasztalatomra alapított nézetek, melyeket a t. közönség elébe nyugodtt lelkiismerettel kibocsátok.

X—Y.

Válasz a válaszra.

A „Székely Hírlap“ 58-ik számában zenészet cizmen a maros-vásárhelyi dalárdának folyó hó 18-án lefolyt közgyűlése, s azon előhozott több indítványok közléstettek. Ezen indítványok között megpendített az egyesülés a helyi iparos dalegylettel, mire felvilágosításul elnök egyszerűen a gyűlésben kijelentette, miszerint az egyesülés megkísértetett, de sikerre nem vezetett, erre akkor megjegyezve lett, hogy a maros-vásárhelyi dalegylet részéről ez felesleges volt, mivel bármely életnemű becsületes polgárt tárt karral fogad kebelébe, sőt mint egyesület is beolvadhat, de a közeledés mindenesetre az iparos polgári újabb dalegyletet illeti, mivel a dalárdának többek között meglehetősen vagyona is van. Hogy pedig a maros-vásárhelyi dalárdának ezen loyalis eljárása alkalmával, kik képezték az iparos polgári dalegylet igazgatóságát, említve nem volt, s az se, hogy az igazgatóválaszmányok értekeztek-e vagy nem.

Azonban magán nézetünk szerint, az már mindegy most csak annyiban sajnós az egész állapot, mennyiben már kezdetben nem volt szükség egy külön iparos polgári dalegyletet alakítani, külön testülettel az iparost iparostól, szóval a különböző életnemű polgárokat egymástól elválasztani, s legalább az egyetlen dalbani egyesülést s testvéresülést megfontolatlan akadályozni; mert épen M.-Vásárhely összes, minden rendű polgáraiért alakított a maros-vásárhelyi dalárda, hol alkalom nyújtassék a dalbani élvezetre s zenészeti némi kiképezésre s nem egyébért. Épen ebben látjuk kárát az ügynek, hogy p. o. mennyire indokolt az iparos önképző segédek egylete, s ennek szép kis dalköre, annyira indokolatlan zenészeti kiképzés tekintetében az iparos polg. dalegylet, melynek tagjai talán többet jobbat s értékeesebbet tanulhatnak ezen első dalárda, országsszerte ismert karnagya zenészszerzőjétől, ha szintén egy vagy más néptanító ur, kinél a népet sok más jobban taníthatja, mint énekvezető szerepel a zene ének, összhangzatant tanító képezdében tanulta, s mint olvassuk a nép között a szép éneket, saját zsenge elmeterményeit a zene-művelés nemesítésére s a magyar zene-irodalmi termékek gyarapítására terjeszti.

Ez való igaz, azért epés; nincs szükség több szóra csak annyiban, a mennyiben egy magán személy, azért mivel közgyűlésen nyíltan tárgyalt ügyeket hűséggel közöl s egyéni meggyőződéseit elmondja, igazgatóságának felelősséggel nem tartozik.

Különben régi közmondás, szólj igazat s betörök a fejed, ha különösen fején találsz a szöveget.

H. G. D.

Nyárádmelléki napló.

I.

„Murokország“-ból indul, s időnként onnan és közel vidékéről fogja alólirt, fenn czimzett naplóját szelőztetni.

Mindjárt a murkon s egyéb rokonneműeken kezdve, — ez idén nem igen fog semmivel megtelni a pincze

mert a hirtelen szárazságok mindent agyonfognak. A káposzta, hamuférgesen gyászol, a hagyma elereszkedve sir, a dohánynak nincs kedve meghunyva vigasztalni, s a boroshordók sorsa — megint három hó mély, de világos titka, azaz aszkor... Jaj neked töltött káposztás, kupázó és pipás világ!!!

Vidékünkön az aratás javában foly, s elég közepesen már fogytán is van. Széna kevés, de jó lett — a tavalyiból felér tiz annyit. Már csak nem lesz annyi lábán száradó marha, s esett juh.

„Minden sok megárt,“ mondja a példabeszéd. Még az istenbe bizással is így van ez — a különben jóra való, kicsinyből csinosan, néha fényűző is élő nép. Igen, mert az öneszén járás mellett, feleli az okulást. Kiáltó példái f. hó 14-én, Nyárádtó, Lőrniczfalva, Lukailenczfalva, stb. falvák határait, meglehetősen elverte a jég. Nem hiszem, hogy a kárnak egy ezred része biztosítva lett volna. Pedig — „Segits magadon, s az Isten is úgy segít“.... A 17-ikén történt koronkai nagy tűz, talán inkább kiépülendi magát: a marosszéki kölcsönös társulat elismert özége alatt.

Közelebről érdekes párbeszédnek valék tanuja; Nyárádhid végén: bizony szomorú! még s csak jó gazda emberek lakhatnak ezen faluban; lám még az ing eleje is pánatos, varatos, mint az uraknak. Hm, könnyű nekik — mond a másik b., mert lássa komám! ez egy sem baloldali falu, de mind jobboldali... De mi köze komám az oldálnak a szerencsével és... hát, vág bele a m. b. csak annyi, hogy ezeknek minden hónap elején hozza a fináncz a salláriumat. Első b. jaj, el is feledém, hogy a baloldalon fek- szem.... váltig nem lesz szerencsénk Tordán meg Kolozsvárt a cholera miatt.

Mire én, keserű — nagyot nevetve tovább mentem s elgondoltam: bizony csak hárgyu a világ. — az ámitások — s még leleményesebb a nyomoruság miatt. (23)

Vidékinken egy fiatal véres ember kaszálóból jövet — melegen beleugrott a Nyárádba fürödni. Megfürödött, kihűlt, s természetesen kapott halálos bétagséget. Beállott lázai közt, avval tépelődött, hogy ötlet, bizonyos megnevezett vén asszony, a tánczban megigézte; s hívják el — hogy köpjé le, mert meggyógyul. Megtörtént... hihető utolszor lesz az életben... Nő ti papok és néptanítók, a mező nagy, csak mivelní kell. „Az aratásra való gabona sok, de az aratók hevesen vannak“ — biblia.

Egy szomszéd falvában fordultam meg közelebről, mert botom rövid, de mégis messze ér, s láttam egy sajtós játékos temetést: egy korhadt desskából összekoppintott gyászokorsót cipelt két férfi, egy asszony, s negyedik helyt két rongyos gyermek... Kisérlet: egy síró nő karján kis gyermekkel, néhány czellengő futkározó gyermek s néhány maradázó vén asszony. Elöl a kántor visszahúzva minden ének sőr végén, ha nem ejtették-e el a kórsót?

Igaz, hogy nagy dologidő volt, de az indóháztól nem is láttam, hogy a kémény füstölgött volna. Szégyen, de falusi szokás.

Eszembe jutott, mire a miskolci születésű szállás-gazdám tanuló koromban a „dum moritur divesből“ tanultott.

Meghal a gazdag
Összefut, szalad
Serény és rest.
S ne hogy föld színén
Maradjon a test
A kántor is fu egy verset
Lapátot fog és úgy tamet.
Máskor többet f fog jegyezni

Remete.

A sz.-keresztúri állami tanítóképződében a jövő 1873/4 tanévre az első évi tanfolyamra felvétetnek 15 évnél idősebb, s oly ép testű ifjak, a kik a gymnasium-real- vagy polgári tanoda 4-ik osztályát sikerrel végezték, vagy annak megfelelő előismereteiket felvételi vizsgán igazolják.

A keresztlevéllel orvosi és tanodai bizonyítványval felszerelt folyamodványok a képezdei igazgatóságához czimezve legkésőbb szeptember 10-ig benyújtandók.

A tanító-képződében lépő ifjak szülőinek szegényes vagyoni állására való tekintetből 70 növendék részére jelentékeny segély engedélyeztetett az igazgató tanács rendelkezése alá, mely összeg 12 és 6 frtos ösztöndíjakban, ingyen szállásokban s betegség esetén ingyen gyógykezelésben fog a szegénysorsú szorgalmas és jó magaviseletű növendékek javára értékesítettetni. A kik segélyért folyamodnak, azok a fennebb megnevezett bizonyítékokhoz mellékeljék szülőik vagyoni állásának hiteles kimutatását is.

Továbbá köztudomásra hozatik az is, miszerint az őszi tanító képesítési-vizsgálatok a fentírt tanító-képezőben f évi szeptember 25. 26. és 27-ik napjain fognak megtartani. Az ez iránti folyamodványok a képezdei igazgatósághoz czimezve szeptember 11-ig beküldendők.

Martonos 1873. jul. 26.

Sándor Mózes,
másod tanfelügyelő.

Choleraesetek városunkban.

Julius 30-ai reggeli 8 óráig.

Mult julius 28-án, augusztus 2-ára 8 óráig cholera betegek voltak, részint kórházban, részint saját lakukban, összesen 7-en, jul. 29-én 3-an, 30-án egy sem új eset; 31-én a régieken kívül 3, ezekből elhaltak 3-an; kórházból kieresztetett 3, kikből kettő más nyavalyába levén az országos kórházba tétetett, egészen javulás állapotában van 6.

Ujdonságok.

— **Gr. Mikó Imre** ő nagyméltósága f hó 24. tetete le, mint Magyarország főpohárnoka az esküt Király ő felsége kezébe: jelen voltak b. Wenckheim minister, gr. Creneville tbszernagy főkamrás és Barthos min. tan., ki az eskü formát olvasta fel.

— **A kir. törvényszék** elnöke nagyságos Dr. Damokos Antal ur a helyi kir. járásbíróshoz díjjas joggyakornoknak Szilágyi Ferencz a kir. törvényszékhez tiszteletbeli joggyakornoknak pedig Pap Elek végzett jogászkokat nevezte ki.

* **A legőszintébb** elismerésünket kell nyilvánítanunk a helyi ev. ref. főtanodai t. előjáróság irányában azon buzgalomteljes és áldozatkész intézkedéséért, mely által a főtanodai könyvnyomdát a kívánalmaknak megfelelően szervezi. Közelebről is nagymennyiségű és többféle díszes betűt hozatott, s mint halljuk egy másik szállítmány is van útban. — A nyomdának jól berendezett irodája és raktára van, hol többféle kész nyomtatványok kaphatók bármely perczben, — a könyvnyomda értelmes, műértő személyzettel lévén ellátva — kik a megrendelt munkákat gyorsan, jutányosan elkészítik, melyek az ország minden részébe szállíttatnak. Bátran elmondhatjuk, miszerint e nyomda most azon helyzetben van, hogy a versenyt bármely hazai könyvnyomdával kiállja; ajánljuk e jeles könyvnyomdát a t. közönség és m. k. t. törvényhatóságok figyelmébe.

— **Török, Horváth, Gálfi** szobor-alap 1872. julius 30 án kamattal együtt 1445 frt 49 kr. Ujabb adakoztak: maros vásárhelyi polgári dalárda 3 frt 81 kr, Lakatos János ur által, Raube Nándor 5 frt, Bartha Sándor 2 frt, Gyertyánfi 2 frt, Maur István 1 frt, Lázár Adam ivén Pesten: gr. Péchy Manó 10 frt. Hauchárd Ferencz 20 frt, Vályi János 3 frt, Dobai Antal 3 frt, Osaba Gyula 2 frt, Gál Mihály 2 frt együtt: 1491 frt 30 kr. Ehez hozzájárul 1872 augusztus 1-től 1873. julius 30-ig a kamat 87 frt 15 kr. és így összesen 1578 frt 45 krt teszen a takarékpénztárba elhelyezett szoboralap. 1873. julius 29-én a szoborügyi bizottság nevében. Lázár Adam elnök, Hints ifj. Danl pénztárnok.

— **Nagy-ernyei levelezőnk** írja, hogy ott e hó 29 én tűzvész ütött ki. Ez magábanvéve baj ugyan, de megtörténik az más helyt is, különösen ebben a roppant szárazságban, mikor a legcsekélyebb vigyázatlanság is, megbesülhetetlen kárt okozhat. No de ez egyszer — hálá, első sorban a szélesesndnek, s másodikban a falusi előjáróság erélyes fellépésének — a romboló elem megelégedett egy áldozattal: egy szalmás ház elhamvadt, s azaz vége. A mi azonban a szemlélő figyelmét magára vonta, az nem az égő, de a nem égő épület mely amattól alig 10—15 lépésnyire volt. A ház két szegletén, két meglehetősen nagyságu kenyeret tüzték ki, két vas nyársra. Növekedvén a tűz, félni lehetett, hogy daczára a kitiűzött két kenyérnek, meggyul a szomszéd ház is. Kezdték tehát kihordani a ház belsejéből a szent képeket a — háztetőre! De ezt már megsokalta valaki, s felkiáltott: „Ne képeket hordjanak kentek fel, hanem vizet, vizet,“ mi megtörténvén, a ház megmentetett, mely bizonyosan meggyul, — a kenyerek és képek ellenére, is — ha folytonos öntözéssel a nagyon is közeli lángok hőségét nem mérséklük. Népmenevelés, „hol késel az éji homályban?!“ Szabó Nándor.

— **Kovács Áron** sarkóvára adakoztak: Peteley János tanácsos 5 frt, Lázár Benedek tanácsos 5 frt, Csiky Károly tanácsos 5 frt, egy valaki 2 frt, egy valaki 50 kr, Imreh István 1 frt, Stupiczky Béla 1 frt, Stupiczky Béláné 1 frt, Molnár Lajos 20 kr, ifj. Szöcs István 1 frt. Vajna Gáspár 2 frt, Péterfy Ignác 50 kr, Molnár Károly 1 frt, Petry János 1 frt, Borosnyai Pál polgármester 2 frt, Nagy Imre 1 frt, Szathmári Sándor 1 frt, Dr. Weinberger 1 frt, Sztojka Antal 1 frt, Szathmári Mihály 1 frt, Dánczinger Sámuel 50 kr, Nagy Károly 50 kr, Petry Mihály 1 frt, Szathmári S. Ferencz 5 frt, Szakács Sándor 1 frt, Szakács Gyula 50 kr, Moldován fivére 2 frt, egy valaki 50 kr, Jakabfi József 2 frt, Szekeres János 2 frt, Leopold Kincs 1 frt, Mikó Mihály 2 frt, Homonnai István 50 kr, Kozma József 1 frt, Kondrai István 50 kr, Falkestein Ödön 50 kr, Beke 1 frt, egy valaki 1 frt, Veress László 1 frt, Csibi Lajos

40 kr, Mányay András 1 frt, Farkas Gergely 20 kr, Gulyás András 50 kr, Farkas Sámuel 1 frt 50 kr, Csernáth István 50 kr, Ferenézi Ferencz 20 kr, Medgyasszay Ferencz 1 frt, László Mihály 50 kr, Rád László 50 kr, Bányay Péter 1 frt, László András 1 frt, Vass István 10 kr, Kondrát János 1 frt, Medgyasszay János 50 kr, Hegedüs Sándor 27 kr, özv. Koszta Györgyné 1 frt, Gáálna József 1 frt, Péterfi Pál orvos 50 kr, Bálint József 1 frt, Babb Lajos 30 kr, Molnár János g. egyesült tanító 35 kr, Tályay Györgyné, Székely Klára 1 frt, Dobay Károly 1 frt, özv. Szép Jánosné 50 kr, Elek Istvánné 1 frt, Nagy György 1 frt, közép Barabás József 50 kr, Vizi Károly 20 kr, Almássy János 50 kr, özv. Farkas Lajosné 1 frt, ifj. Barabás József 50 kr, Tömösvári Károly 50 kr, Bartha Balázs 20 kr, Vizi Dániel 1 frt, Máté Dániel 1 frt, Adi József 1 frt, Rác Dánielné 40 kr, Szathmári István 50 kr, Tankó József 50 kr, Móses Károlyné 50 kr, Hinc János 50 kr, Mihály Istvánné 40 kr. (Vége köv.)

— **Rendes színi szemle** helyett adjuk a következő sorokat egy műbarát tollából: julius 31-én „A Trapezutint nagy herczegnő.“ Itt először. Ezen operett szövege olyan, mint egy „kreuzer comediae,“ zenéje könnyű, változékony kedves, habár nem egészen eredeti, Medgyasszay I. (Raffael) és Dékány Róza (a czimszerepben) méltán követelhetők a köztetszést és megfélelték azon igényeknek, melyeket egyik „Mecenásunk“ első fölléptékkor játékaik és énekekhez kötött, midőn koszoru és csokor áldozatai által reményét kifecsegte. Különösen jók voltak a 2. és 3. felvonásban előforduló kettős dalokban. Szentgyörgyi (Kázmér) Marcell (Cabrioli) kielégítettek, Töröktől (Tremolin) többet nem várhattunk; Czákóné (Regina) nem rontott, habár alkalmilag igen éles éneke füleinket kissé sértette. Kendi, mint a denevér fülű Spadrap a publicum és Szentgyörgyi nevetető izmainkra jótékonyan hatott. Bevalljuk, hogy Kendi csakugyan bir bohóci érrel, miről Szentgyörgyi is meggyőződött. Valljon áll e érvényben nállunk azon színi rendszabály, hogy a színpadon alakító színész, midőn magát elneveti büntetés alá esik? Alig hisszük, mert ebben az esetben a fizetendő pénzbírság visszapótolná a publicum részvételesege által okozott pénzhezágokat. Mit mondjunk Fainéről? (Paula.) Talán legjobb lesz csak annyit felemlitenünk, hogy szerepét szívesebben láttuk volna Körösiné kezében, és hogy a 3 felvonásban fekete selyem köntöszére rakott virágfüzér csakugyan művésziileg volt készíve. Hogyha azokat Fainé készítette, tanácsolnók, hogy babérkoszorút kísértsen, mint varrőleány lenni. Talán ezen uton több elismerést szerzene magának! Azt est diadala tagadhatatlan Lothsárek tisztelt karmesterünkét illeti, kinek jeles zenekara, mint eddig ugyezen előadás alkalmával is teljes mértékben érdemelte ki elismerésünket. K.

— **A keleti vasuti társaság** hiyatalnokairól, nincs nap, hogy panaszt ne halljunk a sok visszaélés és rendtelenség miatt, melyekből most csak a következőket soroljuk elő. 1.: A vasuti állomás főnökeinek néha különös kedvök ereszkedik az utazókat bosszantani. Nem rég két nő utazott a II-ik osztályu coupéban a csapó-radnóti állomáshoz érve a vonat, hölgyeinket az a kedves meglepetés érte, hogy osztályokba nyolcz napszámos félt, kik között 6 tőglavető cigány és 2 drótos tót vala, tuszkoltak be. A hölgyek tiltakoztak ez ellen. „Ah mit — felelt a paszomántos sipkás főnök — ha nem tetszik, kann man austeigen. A két hölgynek nem volt más módja szabadulni a finom társaságtól, mint kiszállani csakum pakkostól, s az egy órányi távolságra eső faluba begyalogni, hol aztán szekeret fogadva 5—6 óra tájt valahogy bevergődtek Maros-Vásárhelyre. 2.: A vonat városunkba a jelzett 2—3 órával később érkezik, zugolódunk a helybeli postahivatalt a késedelemért, pedig valljuk meg őszintén nem rajta, hanem a vasuti kezelő személyzetten mulik a késedelem. Ha reggeli 9 órakor érkezik fel a postahivatalhoz a szekér-posta, lehetetlen, hogy még is 9 órakor készen legyenek az expedítőval.

— **Mint halljuk** a vasuti vonat jövőre csak minden 48 órában fog indulni és érkezni. Am legyen, csak a postai közlekedésünkről kellene jóelőre gondoskodni.

— **Valami Szamosfalvi Miklós** helyszínelő tollnokról hallottunk panaszt, ki Oláh-Salyiban egy magára minden kezézés nélkül, saját belátása szerint irogatja a parcellákat arra, kire neki tetszik. Az ilyen földosztogató több kárt, mint hasznót csinál a birtokosságnak. Figyelmeztetjük reá az új igazgató urat, kinek kinevezését igen helyesnek tartottuk.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi **m. kir. ítélő tábla** nyilván. ülésében a 1873. év aug. hó 4-én és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni.

I. Tanács polgári ügyekben.

Előadó k. t. bíró Binder Frigyes által.

Molnár Gy. s t. Butás I. s t. e. véérendelet iránt, Schmidt Z. s t. Fűzes R. s t. e. számadás i., Mölner M. s t. K. J. e. örökös jog iránt, Irifu A. Bestea Gy. e. belső telek i., Poligrad J., Csergau B. e. tulajdon jog iránt, Bodilla M. s t. Florea V. e. hozomány i., Oláriu M. Radu J. e. kiszakítás i., brassói sz. és rom. mészáros czéh Vocet J. e. fogyasztási adó i., Ketona A. s t. Pap J. s t. e. bekebelezés i., n.-szebeni előlegező egylet Her-

gotta J. s. t. e. igényperben, Sándor M. Blága s. t. e. som. vh. i., Bucsia M. s. t. Brana J. s. t. e. birth. i., Copony s. t. Csiki J. e. foglaló i., Pogácsnik V. n.-szébeni fogy. egylet e. szolgál. bír. iránt, Eisgefték M. s. t. Gassner J. s. t. e. birtokháb. i., Sigmond J. s. t. Manthner s. t. e. kártérítés i., Müller M. s. t. Hincz J. s. t. e. igényper, Raidel P. Kreuzer J. e. birtokháb. i.

Előadó k. t. bír. Csergedi János által.

Anutia Georgiu Csusdea s. t. e. egy szántóf. iránt, Dáncsu Pétru Dáncsu György e. fekvőségek i., Tamási Manaszie Eiser György egy szántóf. i., Raflra Dumitra Safariu s. t. e. ajánd. okm. i., Luczai Anna és Mária Litorata J. e. egy szántó i., Harsianu P. László Sicorge s. neje e. 20 frt váltó köv. i., Morár Mária Alexandru e. közszerzem. kiadása i., Clesia Geraszim s. t. e. fekvők kiadása i., Halmágyi József Székely Számóila e. fekség. i. (Vége köv.)

Nyilttér.*)

Csapó, július 29-én 1873.

Csapón cholera sincs, hanem az igaz, hogy a m. k. vasuti igazgatóság pénztárczáját talán megütötte a dögleletes cholera, mert Csapó határán a vasut részére kivált egy birtokostól az igen kicsin térmértékű tagjából min-

*) Ezen czikkért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

den hire; s tudta nélkül egész megdöbbenésére több földrészletet vettek el, a nélkül, hogy több évek óta megfizették volna; sőt még azzal sem elégedtek meg, hogy az említett vasut melletti kis tagját egész hosszában napkeletről napnyugotra a Bőschunggal megcsönkítették, hanem azon 214 lépésre egy 2 $\frac{1}{2}$ láb széles, és ugyanannyi mélységű sánczot ástak, több helyeken gödröket csináltak, az eleven zöld pasintot, avagy gypet lenyuzták, és így tetemes kárt tettek, hanem még a köznyelven nevezett Bachter-ház részére, épen nem illő helyre azaz a Bachter-ház ablakaival szembe, hanem azoktól eltérőleg, egészen nyugotra félreesve, nem tudhatni mi okból, avagy érdeklől egy jó darabot kertnek amugy elsajátítottak.

Az illető birtokos tisztességes szóbeli megtalálására avagy boszantására, hogy mikor fizetik már meg? azt felelték „egykor,” talán bizony oly régóta teltével a nagy harang megfizetésére akarják bizni.

Az igaz, hogy az illető birtokos pert akart indítani, de gondolta, hogy oly nagy-, hosszú- és magas uraságot, mint a fenn tisztelt vasut, nem lesz tanácsos perbefogni, annyival inkább, mivel a per sok költséggel szokott járni.

Itt hát nem marad egyéb hátra, mint az, hogy azon kérdés veszélyeztessék, hogy mikor lesz kedve és szent akarata a m. kir. vasutnak fizetni? itt el nem mérhető, még azt, hogy a bachterek szünjenek meg baromfiakat a más birtokos földjein legeltetni, mert hiszen

alkotmányos, nem pedig Kain-i időket élünk, nő hiszen az is igaz, hogy szegény principalisnak, szegény alattvalói vannak.

Csapó.

Bécsi tőzsdei árkelet

(július 28.)

5% metallique	67.40
5% nemz. államkölesön	72.75
1860. államkötvény	102.25
Bankrészvény	107.75
Hitelrészvény	214.—
London	110.90
Ezüst	107.75
Arany	—
Napoleon arany	887 $\frac{1}{2}$
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
" " " temesi	75.50
" " " erdélyi	74.75
" " " horvát-slavon	77.50

HIRDETMEÉNYEK.

(17)

Legujabb törvénykezési munkák.

Kaphatók Wittich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára
irta: Till Antal ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre

irta Zilinszky Imre Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előjárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr,

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi előjáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgybani.

mintákkal,

Ara 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényczikk a községek rendezéséről

Ara 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. czikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezte és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodásu bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczai Gusztáv, ára 70 kr.

Az új bélyeg és illetéki törvény, a miniszter utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad réti kiadás 1 frt 20 kr, zsebkadás 1 frt 20 kr.

1872-iki Rendeletek tára. Hivatalos kiadás. Hatodik folyam. Előfizetési ára 50 ívnek Pesten 3 frt. Postán bérmentve 3 frt 80 kr.

A bélyeg- és illetéktörvények és szabályok. A legujabb időkig kiegészített hivatalos kiadás. Ara 2 frt. Kötve 2 frt 80 kr.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ara 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, előjárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati írománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Tóth Lajos. Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyazó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű íromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve.

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szolgálatra készülőknek ajánlva.

(69)

2—3

Eladó borok.

Kitünő jó borok eladók hordó számra, nem kölömben üres hordók is. Értekezhetni e lapok kiadó hivatalában.

VICTORIA biztosító társaság Kolozsvártt

elfogad életbiztosítási ajánlatokat minden módozatokban.

Dijai a lehető legolcsóbbak és biztosítottjait, az életbiztosítási osztály összesnyereményének ötvenévtől, azaz annak felében részesíti, díj-fizetési összegének arányában. Ezen nyeremény részesítés folytán az 1871-ben biztosítottak, már 1872-ki díjaik kilencz száztólát visszakapták és bizton remélhető, hogy ezen nyereményrész évről évre emelkedik.

Kiválóan figyelemre méltók a biztosított eredményekkel megnyitott túlélesi csoportok, melyekbe beállítás által mindenki, már életében, szép összeget biztosíthat maga vagy gyermekei részére.

A most országszerte terjedő cholera járvány, különösen indokul szolgál szülőknek, férjeknek stb. hátramaradandóikról előre gondoskodni.

Bővebb tájékozással, utasítással stb. szolgálnak a társasági felügyelők és ügynökök.

A Victoria biztosító társaság igazgatója Kolozsvártt.

(34)

3—3

(32)

7—10

Figyelemre méltó!

Dr. MILLER óvbalzsama

cholera és görcsök ellen

örvényes vegytani elemzés szerint Bécsben 1868. április 8-áról a növényország leghasznosabb neméből a legszorgalmasabban készítő, már három cholera járvány alatt számtalanszor jónak bizonyult, kitünő óvszer cholera ellen, minden háztartásnak ajánlható.

Egy eredeti horgony kupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven — ellátott üveg ára 1 frt 50 kr, egy kisebb üveg 80 krajczár.

Maros-Vásárhelytt valódi minőségben: Bucher Miksánál kapható, ugyszintén Kolozsvártt: Binder H. gyógyszerésznél, Gyulafehérvártt: Boos C.-nél, Fröhlich F.-nél, Kézdi-Vásárhelytt: Lukácsy E.-nél, Nagy-Enyeden: Horváth F.-nél, központi szétküldési raktár: Miller J. gyógyszerésznél Brassóban.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1873.